

INSPIRATIETAFEL 16/11/2020

Aanbevelingen van de Evaluatiecommissie aangaande het Ondersteuningsmodel

Onder begeleiding van Sofie Lambrechts en Hugo Van de Veire

I.s.m. UNIA

AANBEVELINGEN

1. Visie op inclusief onderwijs en bijhorende strategie

Zorg voor een eenvoudig, duidelijk en transparant model van ondersteuning. Dit model moet gebaseerd zijn op een gedragen visie op inclusief onderwijs en bijhorende strategie. Ongeacht de weg die gekozen wordt, benadrukt de commissie het belang van een stapsgewijze implementatie, **vertrekkend van een helder en (politiek) gedragen doel op lange termijn.**

2. Efficiënte samenwerking tussen de betrokken actoren

Zorg voor een meer **efficiënte samenwerking en transparante communicatie** tussen alle betrokken actoren bij nood aan uitbreiding van zorg of een individueel aangepast curriculum. De commissie richt hierbij specifiek de aandacht op de samenwerking tussen ondersteuningsteams, scholen voor gewoon en buitengewoon onderwijs, PBD, CLB, ouders, leerlingen en eventueel externe hulpverleners.

Betrek ouders en leerlingen meer bij de invulling van ondersteuning. Leerlingen zelf blijken vaak zeer goed in staat om hun behoeften te omschrijven en ouders zijn belangrijke partners in de begeleiding van hun kind. Voorzie naar leerlingen en ouders toe ook in een duidelijke en volledige communicatie over de doelen en invulling van de ondersteuning en wie hierin welke rol opneemt.

3. Gepaste ondersteuning en professionalisering

Voorzie **kwaliteitsvolle ondersteuning op maat**, die **ten goede komt van die leerlingen, en hun leerkrachten**, voor wie er nood is aan ondersteuning voor de uitbreiding van zorg of een individueel aangepast curriculum. Dit wil zeggen dat de inhoud van de ondersteuning voldoende aangepast is aan de ondersteuningsbehoeften van zowel de leerling, de leerkracht als het team én dat hier de nodige tijd en materialen voor kunnen vrijgemaakt worden. **Continuïteit en stabiliteit** zijn in deze belangrijke elementen.

Zet blijvend en intensief in op de **professionele ontwikkeling** met betrekking tot het bieden van onderwijs in een context waar plaats is voor alle leerlingen.

Voorzie professionalisering **voor ondersteuners** enerzijds en **voor personeelsleden in het gewoon onderwijs** anderzijds. Stem deze professionalisering af op de onderwijsbehoeften die er zijn en richt ze op het reduceren van de handelingsverlegenheid.

4. Verantwoordelijkheid scholen voor gewoon onderwijs

Zorg dat scholen voor gewoon onderwijs de verantwoordelijkheid voor de begeleiding van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften ten volle (kunnen) opnemen. Enkel op die manier kan een ondersteuningsmodel van welke aard dan ook, efficiënt vorm krijgen en doelmatig zijn. Geef scholen meer medezeggenschap én zorg ervoor dat zij die ook opnemen in het bepalen van ondersteuningsbehoeften en de wijze waarop ondersteuning in de school wordt gegeven. Dit is pas mogelijk als zij voldoende sterk staan in hun brede basiszorg en verhoogde zorg.

De commissie acht het dan ook noodzakelijk om voluit in te zetten op de **versterking** van deze **brede basiszorg en verhoogde zorg in het gewoon onderwijs**, in functie van een betere onderwijskwaliteit.

De commissie doet hieromtrent drie aanbevelingen:

- Een meer (pro-)actieve rol voor de pedagogische begeleidingsdiensten
- Meer (para)medische, sociale, psychologische en orthopedagogische profielen in het gewoon onderwijs
- Kwaliteitscontrole op vlak van het beleid op leerlingenbegeleiding in scholen voor gewoon onderwijs (onderwijsinspectie)

5. Gelijke financiering

Met het nieuwe mechanisme voor ondersteuning in het kader van type 2, 4, 6 en 7 wordt voor het eerst een financiering gerealiseerd voor leerlingen met een verslag in het gewoon onderwijs, die gelijk is aan deze in het buitengewoon onderwijs. Voor een leerling met een verslag van type basisaanbod, type 3 en type 9 in het gewoon onderwijs worden er echter nog steeds minder middelen toegekend dan voor een leerling met gelijkaardige ondersteuningsbehoeften in het buitengewoon onderwijs.

Kwaliteitsvol onderwijs in het gewoon onderwijs voor álle leerlingen is niet mogelijk als leerlingen in het buitengewoon onderwijs beter omkaderd worden dan wanneer zij in het gewoon onderwijs zouden schoollopen. Wil men in het gewoon onderwijs kwaliteitsvol onderwijs waarmaken voor álle leerlingen, dan is het van belang dat het gewoon onderwijs de aantrekkelijkste keuze wordt.

6. Organisatie van de ondersteuningsnetwerken

Keuze voor autonome ondersteuningsnetwerken:

Een model in slechts één spoor, waarbij **alle ondersteuning, voor alle types, via de ondersteuningsnetwerken** georganiseerd wordt zou de architectuur van het model een stuk eenvoudiger maken. De commissie ziet ook mogelijkheden in het **loskoppelen van de ondersteuningsnetwerken van de scholen voor buitengewoon onderwijs**.

Alternatieve koppeling:

1. Toekenning middelen aan scholen voor gewoon onderwijs

De commissie vreest dat een optimalisatie van het huidige model niet alle knelpunten in voldoende mate zal kunnen wegwerken. Zo denkt de commissie bijvoorbeeld aan **de mogelijkheid om op langere termijn te evolueren naar een model waarbij de middelen voor ondersteuning toegekend worden aan scholen voor gewoon onderwijs of aan scholengemeenschappen**. Met deze middelen kunnen zij zelf bijkomend personeel aanstellen in functie van de ondersteuningsnoden die er zijn.

2. CLB-medewerkers, ondersteuners en competentiebegeleiders: één entiteit

CLB-medewerkers, ondersteuners en competentiebegeleiders zouden samen **één entiteit** kunnen vormen die leerlingen en scholen ondersteunt in de uitwerking van het beleid op leerlingenbegeleiding. Op die manier wordt de ondersteuning voor elke fase van het continuüm op elkaar afgestemd binnen één organisatie. Leerlingen, ouders en scholen moeten zich slechts richten tot één entiteit.

RICHTVRAGEN TIJDENS BREAK-OUT ROOM

Op basis van de besproken aanbevelingen:

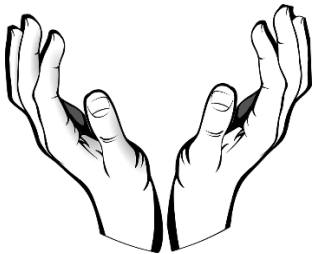
- Welke linken wil je leggen met de filmpjes die UNIA heeft aangeboden?
- Voor welke uitdagingen en drempels sta je en/of welke mogelijkheden zie je?
- Welke goede praktijken wil jij delen vanuit je eigen praktijk of uit je ruimere omgeving?
- Wat neem je voor jezelf mee: een idee, een inzicht, een gevoel, een voornemen tot actie?
- Welke dingen vind je belangrijk om verder te delen, te bespreken of te bevragen buiten deze groep, met wie en met welk doel?

INCLUSIE(F ONDERWIJS)

INZICHTEN, IDEEËN, GEDACHTEN...

GEVOELENS

ACTIES

DELEN, BESPREKEN, BEVRAGEN: Wat? Met wie? Met welk doel?

